

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Špela Horvat

**Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča kot izvirni finančni vir občin:
primer Občine Šentjur**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2015

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Špela Horvat

Mentor: red. prof. dr. Miro Haček
Somentorica: asist. dr. Simona Kukovič

**Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča kot izvirni finančni vir občin:
primer Občine Šentjur**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2015

ZAHVALA

»Največja nagrada za človeški trud ni tisto, kar bo zanj dobil, temveč tisto, kar bo postal.«

John Ruskin

Moja zahvala gre predvsem mentorju, red. prof. dr. Miru Hačku, in somentorici, asist. dr. Simoni Kukovič, za usmeritve in podajanje strokovnega mnenja za izdelavo diplomskega dela.

Zahvaljujem se tudi Občini Šentjur, županu in drugim pristojnim organom, ki so mi zaupali podatke ter mi odgovorili na zastavljena vprašanja.

Prav tako pa gre posebna zahvala mojima staršema, ki sta mi omogočili študij ter fantu, sestri, bratu in vsem, ki so mi v času pisanja dela stali ob strani.

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča kot izvirni finančni vir občin: primer Občine Šentjur

Cilji našega diplomskega dela so bili, da najprej predstavimo teoretična izhodišča, ki so bila usmerjena predvsem na financiranje občin v Sloveniji, vire financiranja in finančno avtonomnost. Nato pa se usmerimo na Občino Šentjur in poskušamo ugotoviti, koliko sredstev Občina Šentjur prejme od nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča ter kakšen vpliv bi imela ukinitvev nadomestila za Občino Šentjur, ki predstavlja izvirni finančni vir občin. Raziskovalno vprašanje, ki nas je skozi diplomsko delo vodilo, se je glasilo: *»Kaj bi za Občino Šentjur pomenila ukinitvev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča z vidika konkretnih finančnih posledic?«* S podatki o prihodkih NUSZ v Občini Šentjur smo prišli do ugotovitev, da nadomestilo sicer občini predstavlja okoli 2 % vrednost letno, vendar bi ob ukinitvi občina ostala brez pomembnega vira financiranja za urejanje krajevnih skupnosti ter komunalnih infrastruktur. Za zaključek pa smo naše razmišljanje navezali na davek na nepremičnine, ki naj bi veljal, če bi se nadomestilo ukinito.

Ključne besede: financiranje občin, viri financiranja, finančna avtonomnost, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, Občina Šentjur.

The replacement for building land use as an original financial source of municipalities: example of Šentjur municipality

The goals of our bachelor's work were to first introduce the theoretical starting points that were directed mostly to the financing of Slovenia's municipalities, the sources of financing and financial autonomy. Then we divert to Šentjur municipality and try to find how much financial means Šentjur receives as a replacement for building land use and what effect the suspension of said funding would have on Šentjur municipality, as it represent the original financial source for municipalities. The research question that led us through the bachelor's work was: *»What would the suspension of building land funds means for Šentjur from the aspect of concrete financial consequences?«* We have gathered from the earnings data NUSZ in Šentjur municipality that the replacement funds make up about 2% of yearly value, thought the suspension would leave the municipality without an important financing source for civil parish tending and utility services. To conclude, we made the connection to property taxes, which should take effect should the replacement be suspended.

Key words: municipality financing, financing sources, financial autonomy, building land use replacement, Šentjur municipality.

KAZALO

1	UVOD	7
1.1	METODOLOŠKI OKVIR	10
2	EVROPSKA LISTINA O LOKALNI SAMOUPRAVI	11
2.1	FINANČNI VIRI LOKALNIH OBLASTI.....	11
3	SLOVENSKI SISTEM FINANCIRANJA OBČIN	13
3.1	PREMOŽENJE IN PRORAČUN OBČIN	14
3.1.1	<i>Premoženje občin</i>	14
3.1.2	<i>Proračun občin</i>	14
3.1.3	<i>Sestava proračuna</i>	15
3.1.4	<i>Izvajanje proračuna</i>	15
3.2	ZADOLŽEVANJE OBČIN	17
3.3	VIRI FINANCIRANJA OBČIN	18
4	FINANČNA (NE)AVTONOMNOST OBČIN	20
5	NADOMESTILO ZA UPORABO STAVNIH ZEMLJIŠČ	22
6	OPREDELITEV OBČINE ŠENTJUR IN NUSZ	24
6.1	ODLOK O NADOMESTILU ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA OBČINE ŠENTJUR.....	24
6.2	ANALIZA PRIHODKOV IZ NASLOVA NUSZ V OBČINI ŠENTJUR.....	25
6.2.1	<i>Prihodki iz naslova NUSZ</i>	26
6.2.2	<i>Kam gredo sredstva iz naslova NUSZ</i>	28
7	UVAJANJE DAVKA NA NEPREMIČNINE TER UKINITEV NUSZ	30
8	ZAKLJUČEK	32
9	LITERATURA	34
PRILOGE	36
	PRILOGA A: INTERVJU Z DR. VILMA MILUNOVIČ	36
	PRILOGA B: INTERVJU Z ŽUPANOM OBČINE ŠENTJUR, MAG. MARKOM DIACIJEM	37

KAZALO TABEL

TABELA 5.1: PRIKAZ PRIHODKOV IZ NASLOVA NUSZ VSEH SLOVENSКИH OBČIN [EUR €]	23
TABELA 5.2: SKUPNI PRIHODKI PRORAČUNA OBČIN IN PRIHODKI OD NUSZ [EUR, %]	23
TABELA 6.3: PRIHODKI PRORAČUNA OBČINE ŠENTJUR ZA LETO 2011, 2012, 2013 IN 2014 (EUR)	25
TABELA 6.4: PRIKAZ PRIHODKOV IZ NASLOVA NUSZ V OBČINI ŠENTJUR ZA LETO 2011 IN 2012 (EUR)	26
TABELA 6.5: PRIKAZ PRIHODKOV IZ NASLOVA NUSZ V OBČINI ŠENTJUR ZA LETO 2013 IN 2014 (EUR)	26
TABELA 6.7: VZDRŽEVANJE NASELIJ IZ NASLOVA NUSZ PO POSAMEZNIH ZASELKIH.....	29

KAZALO SLIK

SLIKA 5.1: ORGANIGRAM OBČINE ŠENTJUR	24
--	----

KAZALO GRAFOV

GRAF 6.1: PRIKAZ SKUPNE REALIZACIJE PRIHODKOV NUSZ [%]	27
--	----

1 UVOD

Lokalna samouprava je dan danes predstavljena iz številnih zornih kotov, tako političnega, pravnega, znanstvenega kot tudi strokovnega. Pod pojmom lokalna samouprava se skriva mnogo struktur, ki jo povezujejo v celoto. Predstavlja pravico, sposobnost določene lokalne skupnosti, da s pomočjo ustave in različnih zakonov izvaja naloge, ki so v interesu lokalnega prebivalstva. Poudarek je predvsem pri zadovoljevanju človekovih sodobnih potreb in usmerjanje k izboljšavi kakovosti bivanja prebivalca na določenem lokalnem območju. Pomemben poudarek pri tem je, da lokalne skupnosti niso zaprte, ampak ravno nasprotno, odprte so tudi navzven do ostalih skupnosti v Evropski uniji (Vlaj 2006, 7).

Ob koncu leta 1991 smo v Republiki Sloveniji dobili novo Ustavo, ki kot eno iz med načel uvaja pomen lokalne samouprave. Ustavne določbe glede lokalne samouprave so sicer dokaj skope, vendar dajejo nek okvir. Za boljše razumevanje pa je pojem lokalne samouprave prepuščen različnim zakonom (Vlaj 1998, 19). Ravno pri zakonodaji pa je prišlo do številnih nesoglasij, zaradi novih vrednot in načinov delovanja. Spremembe v lokalnih skupnosti ni možno izvesti na hitro, temveč zahtevajo svoj čas (Vlaj 2006, 14).

Za opredelitev in razumevanje lokalne skupnosti je potrebno poznati predvsem vsebino nalog, ki jih opravljajo občine, ki so po definiciji osnovna enota lokalne skupnosti. Naloge občin so opredeljene kot lokalne zadeve, kajti občina mora svojim prebivalcem omogočiti dostop do dobrin po načelu lokalne pripadnosti. Pri tem pa je pomembno predvsem to, da je finančni sistem občine strukturiran tako, da je zagotovljeno dovolj različnih virov, davčnih ali nedavčnih (Djurić Drozdek in Bojanec 2010, 17).

Slovenija temelji na načelih finančne avtonomije in koneksitete, kar pomeni, da se občina financira predvsem iz lastnih virov in ti viri morajo biti v sorazmerju z nalogami (Djurić Drozdek in Bojanec 2010, 17). Lokalna samouprava je lahko brez finančne avtonomije in zadostnih finančnih virov samo fasada. Da bi se izognili vsem nevšečnostim, morajo sredstva, ki pripadajo občinam določiti takrat, ko se določijo pristojnosti njihovih organov (Vlaj 1998, 192).

Ker pa urejanje razmerij med centrom in lokalno oblastjo spada v kontinuiran proces, v katerem se dopolnjujejo in izpopolnjujejo razmerja med ekonomsko učinkovitostjo, enakostjo

in demokratičnostjo, so pogosto v konfliktu in v konkurenci za omejevanje finančnih virov (Milunovič 2012, 105).

In ravno s tem namenom smo se odločili za izvedbo diplomskega dela, ki je vezano na finančno plat občin, vire financiranja in njihovo avtonomijo. Predvsem nas je zanimalo Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ), ki je eden iz med izvernih finančnih virov občin.

Ker so lokalne zadeve tiste, ki so nam najbližje in imajo velik vpliv na življenje posameznika, je pomembno, da smo o njih podučeni.

Struktura diplomskega dela je sledeča:

- metodološki okvir, opredelitev ciljev, raziskovalnega vprašanja ter ključnih metod in tehnik;
- teoretična izhodišča: osredotočali se bomo na sistem financiranja občin, izhodišča o Evropski listini o lokalni samoupravi, viri financiranja in avtonomnost oziroma neavtonomnost občin, ki predstavljajo izhodišča za nadaljnjo raziskavo;
- empirični del: v tem delu bomo s pomočjo podatkov, ki predstavljajo dobljena sredstva iz naslova NUSZ v Občini Šentjur prikazali kaj dejansko za Občino Šentjur pomeni nadomestilo in kam gredo ta sredstva, občino bomo primerjali tudi s povprečjem prihodkov NUSZ vseh slovenskih občin;
- zaključek: v zadnjem delu pa bomo predstavili lastne ugotovitve in spoznanja, ki smo jih pridobili s pomočjo prvih dveh delov diplomskega dela

1.1 Metodološki okvir

Cilji naše diplomske naloge so s pomočjo teoretičnih izhodišč, ki so črpana iz različnih virov in od različnih avtorjev priti do spoznanja o osnovnih mehanizmih in virih financiranja občin. V drugem delu, kjer pa se bomo osredotočili na konkretno občino, in sicer Šentjur, bomo prikazali podatke, koliko sredstev občina prejme od nadomestila in za kaj jih namenja. S tem bomo na koncu poskušali priti do ključnih ugotovitev in do odgovora na raziskovalno vprašanje.

Raziskovalno vprašanje, ki nas bo vodilo skozi diplomsko nalogo se glasi:

»Kaj bi za Občino Šentjur pomenila ukinitvev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča z vidika konkretnih finančnih posledic?«

Metode in tehnike:

- *Analiza primarnih virov* – omenjena metoda nam bo v pomoč za analizo zakonodaje, ki je vezna na financiranje slovenskih občin.
- *Analiza sekundarnih virov* – sekundarni viri, publikacije, članki, knjige, zborniki in ostala dela nam bodo v pomoč predvsem za opredelitve teoretičnih izhodišč.
- *Metoda študije primera* – predstavitev prihodkov iz naslova NUSZ v Občini Šentjur v različnih časovnih komponentah.
- *Kvantitativna analiza* – od Občine Šentjur bomo pridobili konkretne podatke v zvezi z Nadomestilom za uporabo stavbnih zemljišč za izdelavo lastne analize in končnih spoznanj.
- *Intervju* – le tega bomo naredili z županom Občine Šentjur, za boljše razumevanje pa še s strokovnjaki s področja financiranja slovenskih občin.

2 EVROPSKA LISTINA O LOKALNI SAMOUPRAVI

Evropska listina je bila sprejeta leta 1985, veljati pa je začela 1. 9. 1988. Slovenija jo je podpisala 1994 in ratificirala 1996 (Svet Evrope, 2015).

Z ratifikacijo omenjene listine je leta postala selektivni del pravnega reda Republike Slovenije, vse njene določbe pa so vključene v nacionalno zakonodajo, in se nanašajo predvsem na zagotavljanje finančne neodvisnosti v lokalni samoupravi (Djurić Drozdek in Bojanec 2010, 45).

Že v preambuli je zapisano, da je cilj Sveta Evrope z ustanovitvijo take listine doseči: večjo enotnost med njenimi članicami, doseči prepričanje o tem, da so lokalne skupnosti eden od temeljev demokratične družbe, da ima vsak državljan pravico sodelovati pri javnih zadevah in da je temelj graditve Evrope načelo demokracije in decentralizacije (Žagar 2013, 5).

Države članice Sveta Evrope morajo v skladu z Evropsko listino o lokalni samoupravi izpolnjevati temeljne določbe, ki zagotavljajo politično, upravno in finančno neodvisnost lokalne samouprave. Da se zagotovi neodvisnost na vseh področjih, je v skladu z Evropsko listino o lokalni samoupravi potrebno priznanje lokalne samouprave v nacionalni zakonodaji. Potrebno je določiti merila in metode za porazdelitev pristojnosti med državo in lokalno samoupravo. Zagotoviti ustrezne finančne vire in omogočiti uresničevanje političnih pravic posameznikov v lokalni skupnosti. Poleg vsega omenjenega pa mora biti zagotovljen status izvoljenega predstavnika v lokalni skupnosti (Djurić Drozdek in Bojanec 2010, 45).

Načelo subsidiarnosti predstavlja temeljno načelo listine. Posameznika postavlja v center družbene organizacije. Zavzema se za demokratično konstituirane lokalne skupnosti, to pomeni, da pri tem višje ravni ne smejo omejevati lokalnih skupnosti. Lokalna skupnost naj bi si prizadevala za splošno blaginjo njenih prebivalcev. Uresničevanje javnih zadev pa mora biti decentralizirano (Svet Evrope 2015).

2.1 Finančni viri lokalnih oblasti

Lokalne oblasti so upravičene do lastnih dinamičnih virov, s katerimi prostovoljno razpolagajo v okviru svojih pooblastil in zmožnosti. Finančni viri morajo biti v sorazmerju z nalogami, ki jih določata ustava in zakon ter vsaj del sredstev mora izvirati iz krajevnih davkov in prispevkov, katerih višina je v rokah posamezne lokalne skupnosti, ki pa ne sme

presegati okvirja zakona. Za zaščito finančno šibkejših občin je potrebno izvesti postopek za finančno izravnavo ali druge ukrepe za popravo učinkov neenake porazdelitve finančnih virov. Pomembno pri vsem tem je, da se lokalne oblasti povpraša, na kakšen način naj se jim preporazdelijo finančni viri (Žagar 2013, 6).

Kot navaja Vlaj (1998, 368), morajo države podpisnice pri oblikovanju notranje zakonodaje, ki ureja financiranje lokalnih skupnosti, upoštevati osem načel:¹

- Načelo ustreznosti: občine so upravičene do ustreznih lastnih finančnih virov, s katerimi lahko prosto razpolagajo.
- Načelo sorazmernosti: višina finančnih virov mora biti v sorazmerju z ustavno in zakonsko določenimi nalogami.
- Načelo samofinanciranja: vsaj del finančnih virov mora izvirati iz lastnih krajevnih davkov in drugih dajatev, katerih višino lahko določajo same, v okviru zakona.
- Načelo prožnosti: finančni sistemi, na katerih temeljijo viri, morajo biti dovolj prilagodljivi in fleksibilni, da lahko spremljajo dejansko gibanje stroškov opravljanja nalog.
- Načelo izravnave: potrebno je uvesti postopke za finančno izravnavo ali druge postopke za poravnavo neenake porazdelitve finančnih virov in bremena, ki ga nosijo finančno šibkejša lokalna skupnosti. Potrebno je skrbeti za enakomerno financiranje vseh občin.
- Načelo sodelovanja: občinam mora biti zagotovljeno, da posredujejo svoje mnenje o načinu dodelitve prerazporejenih finančnih virov.
- Načelo samostojnosti: subvencije oziroma donacije lokalnim oblastem ne smejo biti strogo namensko določena za financiranje določenih projektov.
- Načelo zadolževanja: občinam je za večje investicije omogočen dostop do domačega zakonsko omejenega trga kapitala.

¹ Vsa načela so opredeljena v 9. členu Evropske listine o lokalni samoupravi.

3 SLOVENSKI SISTEM FINANCIRANJA OBČIN

Za opravljanje svojih nalog potrebuje lokalna samouprava ustrezno materialno osnovo. Ta osnova pa mora zadovoljiti potrebe po zmogljivosti, samostojnosti in neodvisnosti (Brezovnik in drugi 2014, 33).

Sistem financiranja v Sloveniji temelji na Ustavi RS, Zakonu o lokalni samoupravi (ZLS), Zakonu o financiranju občin (ZFO) in Zakonu o javnih financah (ZJF). Kot najpomembnejši zakon pa se šteje ZFO, ki je bil sprva sicer sprejet kot začasni zakon, vendar se je obdržal še do današnjega dne (Vlaj 2006, 176).

V Sloveniji obstajajo tri modelske funkcije znotraj obstoječega modela financiranja občin, in sicer: funkcije primarne porabe občine; funkcije lastnih prihodkov in funkcija finančne izravnave (Brezovnik in drugi 2014, 33).

Naloge, in z njimi povezani stroški ki se nanašajo na ugotovitev primarne porabe občine so opredeljene v 11. členu Zakona o financiranju občin. Občina mora te naloge opravljati na podlagi zakonov in v obsegu, ki ga določa zakonodaja. Nanašajo pa se na:

- zagotavljanje javnih služb in izvajanje javnih programov na področjih predšolske vzgoje, osnovnega šolstva in športa, primarnega zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, kulture in socialnega varstva;
- zagotavljanje lokalnih gospodarskih javnih služb;
- urejanje občinske prometne infrastrukture in zagotavljanje varnosti na le – teh;
- varstvo pred naravnimi nesrečami in požarno varstvo;
- prostorsko ureditev (varstvo okolja in ohranjanje narave);
- plačilo stanovanjskih stroškov in stanarin;
- delovanje občinskih organov, upravljanje strokovnih, razvojnih in pospeševalnih nalog ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb (Brezovnik in drugi 2014, 33).

3.1 Premoženje in proračun občin

3.1.1 Premoženje občin

Preden preidemo na proračun občine, je pomembno, da nekaj besed namenimo premoženju občin. Glede na Evropsko listino o lokalni samoupravi je eden iz med pomembnejših podlag način oblikovanja premoženja občin. Lokalne skupnosti imajo možnost do pridobitve in razpolaganja različnega premoženja, glede na zakonske omejitve (Vlaj 2006, 174).

Premoženje občin lahko razdelimo na finančno in stvarno. Finančno premoženje občine zajema pravice, kapital, denar in različne naložbe, ki so v glavnem del lokalne skupnosti. Stvarno premoženje pa vključujejo občinske premoženja (vozni park, oprema itd.) in nepremičnine (stavbna zemljišča, poslovne zgradbe, stanovanja itd.). Občina mora s premoženjem upravljati zelo skrbno in previdno, to izhaja iz treh temeljnih načel: *načelo dobrega gospodarjenja, načelo ohranjanja in obnavljanja premoženja* in kot zadnje *načelo omejenega razpolaganja s finančnimi viri*. Premoženje pa lahko prav tako opredelimo kot vir financiranja, in premoženje kot osnova za upravljanje javnih služb (Milunovič 2001, 83 – 84).

3.1.2 Proračun občin

Proračun občin je po definiciji opredeljen kot normativni akt, ki vključuje letni načrt prejemkov in izdatkov javne porabe občine v tekočem letu. Prav tako pa določa način, kako se javna sredstva porabljajo. Gledano iz vsebinskega vidika je občinski proračun temeljni instrument, s katerim občina opredeljuje način opravljanja svojih nalog. Občinski proračun se sprejme z odlokom (Milunovič 2001, 90).

Bistvene značilnosti proračuna, kot jih omenja Pernek (1999, 340), so:

- proračun je zakonodajni akt;
- proračun kot zakonodajni akt praviloma sprejema predstavnik države ali neke ožje lokalne skupnosti;
- v proračunu so prikazana denarna sredstva na primer: dohodnina ter na drugi strani denarni izdatki;
- dohodki in izdatki, ki so zajeti v proračun, morajo biti v ravnovesju;
- proračun se sprejme po navadi za obdobje enega leta, in sicer vnaprej;
- po preteku določenega obdobja proračuna sledi zaključni račun.

3.1.3 Sestava proračuna

Zakon o javnih financah (1999, 10. člen) opredeljuje naslednje ključne segmente proračuna. Sestavljajo ga splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov. **Splošni del** je sestavljen iz skupnih bilanc prihodkov in odhodkov, računa finančnih terjatev in naložb ter računa financiranja. **Poseben del** proračuna sestavljajo finančni načrti, ki so vezani na neposredne uporabnike. **Načrt razvojnih programov** pa sestavljajo letni načrti razvojnih programov neposrednih uporabnikov, ki so opredeljeni z dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja, s posebnimi zakoni.

V splošnem delu, kot tudi posebnem, se prikaže ocena realizacije prejemkov in izdatkov za preteklo leto ter ocena realizacije prejemkov in izdatkov za tekoče leto. Poleg omenjenega pa se v splošen in poseben del proračuna vključi tudi načrt prejemkov in izdatkov za prihodnje leto (ZJF 1999, 10. člen).

3.1.4 Izvajanje proračuna

Izvajanje občinskega proračuna vključuje pravila in postopke. Postopek plačil iz proračuna, prerezporejanje občinskih sredstev, določitev porabnikov in druge. Izvajanje je natančno opredeljeno v področju javnih financ, ki natančno opredeljujejo postopke in pravila porabe proračunskih sredstev (Milunovič 2001, 93).

Oblikovati proračun pa pomeni zbrati vse prihodke, ki so planirani za določen proračun, ter jih porabiti za tiste namene in v tistem znesku, ki je predviden (Pernek 1999, 353).

Za samo izvajanje občinskega proračuna je v celoti odgovoren župan, in sicer, da ne prihaja do kršitev porabe sredstev. Župan je za izvajanje občinskega proračuna odgovoren občinskemu svetu (Milunovič 2001, 93).

Merilo za ugotovitev prihodkov občine iz dohodnine za financiranje primerne porabe je primeren obseg sredstev, ki ga izračuna ministrstvo, pristojno za finance, za posamezno proračunsko leto.

Primarna poraba občine se izračuna po sledeči enačbi:

$$P \text{ Pi} = (0,61 + 0,13 \times Ci + 0,06 \times Mi + 0,04 \times Si) \times P \times Oi$$

P Pi – primarna poraba občine;

Ci – razmerje med dolžino lokalnih cest in javnih poti na prebivalca v posamezni občini in dolžino lokalnih cest in javnih poti na prebivalca v celotni državi;

Pi – razmerje med površino posamezne občine na prebivalca in površino celotne države na prebivalca;

Mi – razmerje med deležem prebivalcev občine, ki so mlajši od 15 let, v celotni občini in povprečje teh deležev v državi na dan 1. januar iz leta, v katerem se ugotavlja primarna poraba občine;

Si – razmerje med deležem prebivalcev, ki so starejši od 65 let, v celotni občini in povprečjem teh deležev v državi na dan 1. januar iz leta, v katerem se ugotavlja primarna poraba občin;

P – povprečnina;

Oi – število prebivalcev v občini (Djurić Drozdak in Bojanec 2010, 53).

Primarna poraba občin pa se financira iz glavarine, ki se izračuna kot glavarina na prebivalca. Predstavlja skupek primarne porabe občin za posamezno proračunsko leto, deljeno s številom prebivalcev v državi. Občinski prihodek izračuna pristojno ministrstvo po sledeči formuli: $G_i = O_i \times G_l (0,3 + 0,7 I_{ro})$ (Pinterič 2007, 396).

Kar pomeni, da je prihodek občine iz naslova glavarine za proračunsko leto, za katero je izračunana primarna poraba, zmnožek števila prebivalcev v občini (O_i), glavarina na prebivalca v državi (G_l) in seštevek faktorja 0,3 in $0,7 I_{ro}$. I_{ro} predstavlja indeks raznolikosti v občini, ki se opredeljuje kot primarna poraba občine, deljeno z zmnožkom števila prebivalcev v občini ter glavarina na prebivalca v državi za proračunsko leto, za katerega se računa primarna poraba (Pinterič 2007, 396).

Vsaka vrednost primarne porabe, ki je po izračunih višja od lastnih prihodkov občine, zahteva pozitivno razliko v finančni izravnavi, kar pomeni izgubo dela avtonomnosti lokalne skupnosti. Kot je opredeljeno v 2. členu ZFO (2006) predstavljajo finančno izravnavo sredstva, ki se iz državnega proračuna dodelijo občini v proračunskem letu, ko le - ta ne more financirati svoje primarne porabe. Tako se glede na 15. člen ZFO (2006) občini, ki ne more financirati primarne porabe, iz državnega proračuna dodeli že omenjena finančna izravnava, ki po izračunu predstavlja primarno porabo in prihodke za financiranje primarne porabe.

Kateri občini so se sredstva dodelila in koliko, je predstavljeno na uradni strani pristojnega ministrstva (Brezovnik in drugi 2014, 43).

Nakazovanje glavarine je tedensko, v enakih deležih z začetkom v prvem proračunskem tednu proračunskega leta. Občina lahko s temi sredstvi razpolaga prostovoljno v okviru zakonskega določila (Pinterič 2007, 397).

3.2 Zadolževanje občin

Zakonodaja dopušča, da občine lahko za normalno izvajanje nalog določen del sredstev pridobijo z zadolževanjem. Občina se lahko zadolži z izdajo vrednostnih papirjev ali pa z najetimi posojili. O zadolžitvi določa občinski svet, ki mora obsegati konkretno določen projekt (Milunovič 2001, 89). Kot je določeno v ZFO (2006) se občina v tekočem proračunskem letu lahko zadolži v primeru, če odplačilo obveznosti od posojil, finančnih najemov, blagovnih kreditov in obveznosti iz naslova izdanih poroštev za proračunske porabnike in javnih podjetij, ki so ustanovljene s strani občine, ne preseže 8 % realiziranih prihodkov iz bilanc prihodkov in odhodkov proračuna v letu pred zadolževanjem (Brezovnik in drugi 2014, 46).

Občina se praviloma lahko zadolži za financiranje investicij na področju osnovnega šolstva, stanovanjske gradnje in javne infrastrukture za ravnanje z odpadno vodo, ter investicij, ki so financirane s strani Evropskih skladov, vendar pod določenim pogojem² (ZFO 2006, 10. čl.).

Za boljši pregled še nekaj prikazanih statističnih podatkov za slovenske občine v primeru zadolževanja. Zadolževanje občin v Sloveniji iz leta v leto narašča, v letu 2010 je zadolženost občin brez zadolžitve pravnih oseb na lokalni ravni zanašala približno 550 milijona EUR (Brezovnik in drugi 2014, 46). Leta 2013 pa je skupna zadolžitev znašala 840 milijona EUR, povprečen skupni dolg na prebivalca pa je bil okoli 400 EUR. Glede na leto 2012 se je skupna zadolžitev povečala za 3,8 milijona EUR (Poročilo o zadolževanju občin 2013, 3).

² Natančneje opredeljeno v tretjem odstavku 10. člena Zakona o financiranju občin.

3.3 Viri financiranja občin

Ustava RS v 142. členu prvega odstavka opredeljuje, da se občine financirajo iz lastnih virov. Kar pomeni, da je temeljni pogoj za uresničevanje ustavnega načela v zagotavljanju lastnih finančnih virov lokalne samouprave. Sem spadajo tisti viri, ki jih občina določi s svojim aktom neposredno na podlagi svojega ustavnega in zakonskega pooblastila, ter tisti, ki jih občine dobijo od države. Zadostnost finančnih virov ima velik vpliv na stopnjo avtonomnosti lokalne samouprave, s tem pa se povezuje tudi njena samoupravnost. Občine so pri predpisovanju davkov omejene z ustavnimi in zakonskimi okvirji, tako so z vidika materialnih podlag, njihove pravice za uresničevanje lokalne samouprave vedno vezane na sprejete akte. Obseg materialne podlage pa mora ustrezati nalogam, ki jih občina opravlja v svojem delovnem področju. Pomembno je, da je uravnoteženo razmerje med prihodki posamezne občine ter med ustavnimi in zakonskimi nalogami (Brezovnik in drugi 2014, 36).

Zakon o financiranju občin (2006) opredeljuje v členih 6, 7, 8 in 9 naslednje glavne vire financiranja občin v Sloveniji.

6. člen tega Zakona opredeljuje lastne davčne vire, to so prihodki od občinskega proračuna:

- davek na nepremičnine (do uvedbe le – tega, pa se kot vir financiranja občin po prvem odstavku 6. člena tega Zakona štejejo prihodki od nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč – NUSZ ter od davkov od nepremičninskega premoženja);
- davek na vodna plovila;
- davek na promet nepremičnin;
- davek na dediščine in darila;
- davek na dobiček od klasičnih iger na srečo ter
- drugega davka, če je tako določeno z zakonom, ki ga davek ureja (ZFO 2006, 6. čl.).

7. člen ZFO opredeljuje druge lastne vire. Sem spadajo:

- prihodki od samoprispevka;
- takse;
- globe;
- koncesijske dajatve;

- plačila za storitev lokalnih javnih služb in drugih, če je tako določeno z Zakonom, ki ureja posamezne dajatve (ZFO 2006, 7. čl.).

Tretji odstavek pravi, da sem spadajo tudi prihodki od stvarnega in finančnega premoženja občin, transferni prihodki, ki so lahko iz državnega proračuna ali sredstev skladov Evropske Unije ter prejete donacije (ZFO 2006, 7. čl.).

Lastni viri predstavljajo fiskalno suverenost lokalne demokracije. Lokalna skupnost jih pridobiva s pomočjo predpisov. Davki ali deli davčnih virov, ki jih občina predpiše in jih država odstopa občinam, predstavljajo eno iz med pomembnejših osnov za njihovo delovanje (Milunovič 2001, 88). Izvirni oziroma lastni prihodki občinam predstavljajo 34 % prihodkov. Najpomembnejši med lastnimi prihodki pa je nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (Ahlin 2005, 26).

8. člen zajema odstopljene vire, kamor spadajo prihodki iz dohodnine in drugih davkov, ki so v skladu z Zakonom prihodek proračuna (ZFO 2006, 8. čl.).

Dohodnina sodi med tako imenovane »global income taxes«, kar pomeni, davek na celoten dohodek davčnega zavezanca. Značilno za njih je to, da v davčni osnovi upoštevajo celoto vseh prihodkov davčnega zavezanca (Brezovnik in drugi 2014, 40).

V 9. členu so občinske takse. Občina lahko predpiše takse za:

- uporabo javnih površin za prirejanje razstav in zabavnih prireditev;
- parkiranje na javnih mestih;
- oglaševanje na javnih mestih;
- uporabo javnega prostora za kampiranje;
- druge zadeve, če je v zakonu tako opredeljeno (ZFO 2006, 9. čl.).

Občinam je omogočena možnost, da s pomočjo Evropske unije in njenih skladov, ki so namenjeni za razvoj lokalnih okolij ter medregijskega sodelovanja, pridobiva sredstva, kot obliko sistematične pomoči, ki zajema predvsem finančne ukrepe (Milunovič 2001, 88).

4 FINANČNA (NE)AVTONOMNOST OBČIN

Lokalne oblasti morajo uživati veliko stopnjo avtonomije. Finančna avtonomija predpostavlja povečanje pristojnosti, hkrati pa predvideva tudi nadzor nad izdatki lokalne skupnosti. Pojem finančne avtonomije pa lahko zajema tudi to, da imajo lokalne oblasti minimum zbranih davkov na svojem ozemlju, po drugi strani pa vzpodbuja, da se izvaja upravljanje, ki strmi k javnemu dobremu. Če smo bolj konkretni, stopnja finančne suverenosti občine nam pove, koliko ima občina prihodkov neodvisno od države (Vlaj 1998, 192).

Kot je bilo že omenjeno, občine za svoje upravljanje oziroma uresničevanje nalog potrebujejo finančne vire. Že Evropska listina z načelom samofinanciranja zahteva, da morajo lokalne oblasti imeti svobodo pri svojem odločanju. Pri tem pa se ne sme zanemariti razmerje med finančnimi viri, ki jih imajo na razpolago lokalne oblasti, ter zadevami, ki jih uresničujejo. Moč takšnega razmerja pa mora še posebej izstopati pri nalogah, ki so jim bile posebej poverjene (Vlaj 1998, 312).

Za večjo finančno suverenost občin je pomembno, da se uvede fiskalna decentralizacija, kajti to pomeni, da bi se s pomočjo decentraliziranih segmentov lažje približali dejanskim potrebam okoljskega prebivalstva. Fiskalna decentralizacija na eni strani omogoča avtonomnost nižjim nivojem oblasti pri pripisovanju lastnih davkov oziroma dajatev, s tem pa se jim omogoča, da sami odločajo o višini davčne stopnje. Pomembno izhodišče finančne avtonomije pa predstavlja tudi učinkovito upravljanje občinskega premoženja, kajti z učinkovitostjo upravljanja lastnega premoženja se ustvarjajo dodatni donosi s strani lastnih finančnih virov. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da avtonomnost omogoča tudi samostojnost pri upravljanju proračunske porabe, s tem pa se krepi samostojnost pri zagotavljanju javnih služb (Milunovič 2012, 111).

Sistem financiranja določene lokalne samouprave, ki izključuje ustrezno avtonomijo pri odločanju o porabi dodeljenih sredstev, predstavlja veliko oviro pri učinkovitem urejanju javnih zadev (Milunovič 2012, 111 – 112).

Slovenske občine imajo visoko avtonomijo na strani porabe razpoložljivih virov, saj zakonsko niso omejene pri razpolaganju le – teh, tukaj so izpostavljeni namenski transferi, katerih udeležba je dokaj nizka pri skupnih prihodkih. Če pogledamo drugo plat, pa imamo resne

težave z avtonomnostjo s pridobivanjem lastnih davčnih virov. Glede na dva kazalnika finančne avtonomije: stopnjo finančne odvisnosti in stopnjo davčne avtonomnosti lahko s konkretnimi podatki dokažemo, da je temu tako. *Stopnjo finančne odvisnosti* se lahko prikaže kot razmerje med transfernimi viri (te vire po mednarodnih standardih ni možno opredeliti kot lastne vire občin) in skupnimi prihodki občine. Glede na klasifikacijo javnih financ za leto 2012 so transferni viri vsi, razen Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, transferni prihodki in prejete dotacije. Vsi ti viri skupaj so v letu 2012 znašali okoli 1,5 milijona EUR, medtem ko so vsi prihodki občin v letu 2012 znašali okoli 2 milijona EUR. Glede na navedeno leto bi kazalnik finančne odvisnosti občin znašal okoli 74 %, to pa pomeni, da bi v omenjenem letu finančna samostojnost občin znašala zgolj 27 %. Še bolj zaskrbljujoč kazalnik pa je slednji, in sicer že omenjeni *indeks davčne avtonomije*. Predstavimo ga lahko kot razmerje med deležem lastnih davkov in skupnih prihodkov občin. Iz različnih mednarodnih klasifikacij, pojem lastni davčni vir ne zajema odstopljenih davkov, saj o višini in uvedbi le – teh ne odločajo samostojno. Edini davčni vir bi po teh kriterijih bil Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, zato lahko glede na ta vir izrazimo davčno avtonomijo občin v Sloveniji, ki je v letu 2012 znašala okoli 185 milijona EUR, kar pomeni 8,9 %. Po mednarodnih kriterijih je ta odstotek zelo nizek (Milunovič 2015a, 3).

5 NADOMESTILO ZA UPORABO STAVNIH ZEMLJIŠČ

Prostor se v pravno urejeni državi predstavlja kot zaščitena dobrina in vsako obremenjevanje prostora določa odškodnino le – tega (Mestna občina Celje 2015).

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) spada med obvezne dajatve, urejata ga Zakon o stavbnih zemljiščih (1997) in Zakon o davčnem postopku (2006). Praviloma se plačujejo na območju naselij oziroma mest, kjer je bil sprejet prostorski izvedbeni načrt. Območja, ki so določena za stanovanjsko graditev ali so opremljena z vodovodnim in električnim sistemom. Naselja, na katerem se plačuje omenjeno nadomestilo, določi občina sama, prav tako določi višino zneska. Občine določajo tudi pogoje za delno ter popolno oprostitev pri plačilu (SloNep – dom in nepremičnine 2015).

Pri določitvi višine za plačilo se upoštevajo lega oziroma območje, namembnost stavbnega zemljišča, opremljenost in priključitev s komunalno infrastrukturo. Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča se torej za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča plačuje od stanovanjske oziroma poslovne površine določenega objekta. Pri nezazidanem stavbnem zemljišču pa je višina plačila odvisna od površine, ki se predvideva za pozidavo. Odmero NUSZ izvajajo davčni organi po uradnih postopkih in dolžnostih. Potrebno je, da upoštevajo podatke, ki jih posreduje občina. Rok za določitev nadomestila je do konca marca za tekoče leto ali v treh mesecih, ko prejmejo podatke od občin. Zavezanec plača nadomestilo v trimesečnih obrokih, če pa znesek ne presega 200 € pa v dveh polletnih obrokih, razen če občine ne predpišejo drugače (SloNep – dom in nepremičnine 2015).

Obstajata pa tudi dve slabosti, ki preprečujeta, da bi NUSZ bil »popolni« lokalni prihodek, in sicer: ta prihodek je med občinami precej neenakomerno porazdeljen in je koncentracija tega nadomestila predvsem v mestnih občinah. Višina nadomestila, ki ga izračunajo v mestnih občinah celo presega petkratno višino prihodka kot v manjših slovenskih občinah. Druga slabost je pri izvajanju tega nadomestila zaradi nepopolnega katastrskega sistema, poleg vsega tega pa občine niso vzpodbujene k pobiranju teh prihodkov, kajti višina tega prihodka jim zgolj zmanjša finančno izravnavo, ki jo prejmejo iz državnega proračuna (Ahlin 2005, 27 – 28).

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča je kot oblika dajatve že dokaj zastarela. V večini držav Evropske unije jo nadomešča davek na nepremičnine. Že kar nekaj časa se govori o tem, da bi se tudi v Sloveniji uvedel omenjeni davek (Mestna občina Celje, 2015). Kakšne posledice bi doprinesla ta sprememba, pa smo prikazali v nadaljevanju.

Za boljši prikaz in lažjo predstavo smo v Tabeli 5.1 prikazali, koliko sredstev občine prejmejo od Nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč. Prihodki sredstev so prikazani za leto 2012, 2013 in 2014. V Tabeli 5.2 smo za izračun in predstavili še skupne prihodke proračuna občin, za izračun povprečne vrednosti NUSZ.

Tabela 5.1: Prikaz prihodkov iz naslova NUSZ vseh slovenskih občin [EUR €]

	2012	2013	2014
Od pravnih oseb	130.732.056	134.062.838	135.409.178
Od fizičnih oseb	53.104.509	52.315.979	45.298.702
Zamudne obresti	1.765.414	514.881	473.224
SKUPAJ:	185.601.979	186.893.698	181.181.104

Vir: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ (2015).

Tabela 5.2: Skupni prihodki proračuna občin in prihodki od NUSZ [EUR, %]

Leto	Prihodki proračuna občin [EUR]	Skupni prihodki iz naslova NUSZ [EUR]	Skupni prihodki iz naslova NUSZ [%]
2012	2.080.068.830	185.601.979	8,92
2013	2.016.221.279	186.893.698	9,27
2014	2.204.562.099	181.181.104	8,22

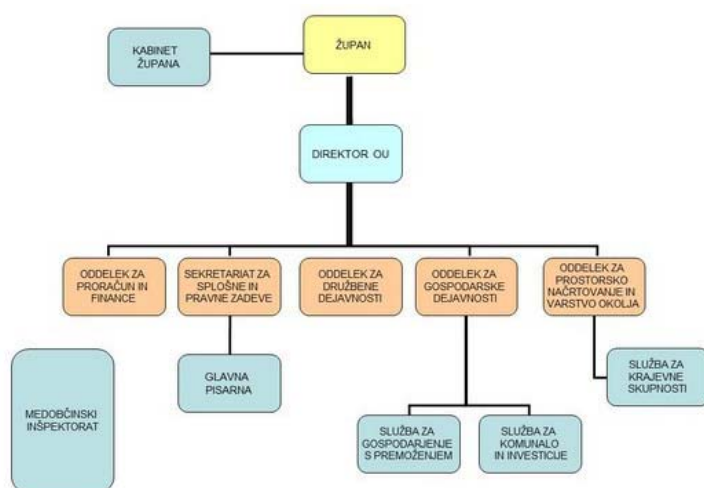
Vir: Ministrstvo za finance, bilten javnih financ (2015).

Slovenske občine so leta 2012 pridobile 8,92 % sredstev iz naslova NUSZ, leta 2013 se je odstotkovna vrednost v primerjavi s predhodnim letom zvišala za 0,35 %, torej je znašala 9,27% . V zadnjem obravnavanem letu, 2014, pa je odstotek zopet padel na 8,22. Podatki, ki smo jih pridobili, so nam v pomoč za primerjavo oziroma razumevanje odstotkovne vrednosti NUSZ vseh občin z odstotkovno vrednostjo prihodkov NUSZ Občine Šentjur.

6 OPREDELITEV OBČINE ŠENTJUR IN NUSZ

Občina Šentjur je ena iz med večjih slovenskih občin, saj meri okoli 222 kvadratnih kilometrov, in zajema okoli 19.000 prebivalcev. Razdeljena je na 13 krajevnih skupnosti, središče pa predstavlja mesto Šentjur. Trenutni župan občine je magister Marko Diaci, občinski svet pa sestavlja 26 svetnikov (Občina Šentjur 2015).

Slika 5.1: Organigram Občine Šentjur

Vir: Občine Šentjur (2015).

6.1 Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Občine Šentjur

Na podlagi 218. člena Zakona o graditvi objektov (2002) in Statuta Občine Šentjur (1999) je decembra leta 2003 občina sprejela odlok o NUSZ, ki velja za omenjeno občino. Odlok je sestavljen iz 24. členov in predstavlja osnovo za urejanje in določanje nadomestila. Predstavlja oziroma opredeljuje *določitev zavezanca*, to je neposreden uporabnik določenega zemljišča ali stavbe; *območja občine, kjer se plačuje nadomestilo*, le-ta so določena po različnih kriterijih; *kakšna je osnova za določitev nadomestila*; *merila za določitev višine nadomestila*, *določitev višine oprostitve plačila nadomestil*; *kazenske določbe* in *prehodne ter končne določbe* (Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča 2003, 1. čl. – 24. čl.).

Merila za določitev višine nadomestila

Pri določitvi merila se upoštevajo sledeča merila, ki smo jih že sicer opisali v teoretičnem delu pod poglavjem štiri: namembnost stavbnega zemljišča, lega v kateri se stavbno zemljišče nahaja, opremljenost stavbnega zemljišča in za zazidana stavbna zemljišča še število

stanovanj v stavbi. Stavbna zemljišča se ovrednotijo točkovno,³ določitev višine nadomestila pa se izračuna glede člene 9, 10, 11 in 12, in sicer za posamezne mesece. Letna višina se nato pridobi z pomnožitvijo mesečne višine nadomestila s številom mesecev (Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Šentjur 2003, 5. člen – 14. člen).

Torej iz tega lahko sklepamo, da se NUSZ določi po naslednji enačbi:

$$\text{višina NUSZ} = \text{površina} \times \text{število točk} \times \text{vrednost točke} \times \text{število mesecev v letu, v katerem se računa odmera}$$

Kam gredo sredstva od nadomestila, oprostitve plačila ter kazenske določbe pa smo predstavili v poglavju 5.1.2.

6.2 Analiza prihodkov iz naslova NUSZ v Občini Šentjur

Proračun Občine Šentjur je natančneje predstavljen v Odloku za proračun občine Šentjur za posamezna leta. S tem odlokom občine določajo obseg proračuna, postopke izvrševanja in ter obseg zadolževanja. V splošnem delu so prikazani prejemki in izdatki v evrih po ekonomski klasifikaciji (Proračun Občine Šentjur za leto 2013 in 2014 2013, 4).

Za lažje razumevanje prihodkov proračuna bomo najprej predstavili prihodke proračuna Občine Šentjur za posamezna leta, in sicer: 2011, 2012, 2013 in 2014 (zneski ne vključujejo prejemkov iz naslova zadolževanj), nato pa prihodke iz naslova NUSZ. Vrednost prihodkov proračuna nam bodo v pomoč za izračun odstotkovne vrednosti NUSZ.

Tabela 6.3: Prihodki proračuna Občine Šentjur za leto 2011, 2012, 2013 in 2014 (EUR)

Leto	Prihodki proračuna Občine Šentjur
2011	17.913.165,50
2012	15.573.280,04
2013	15.766.066,03
2014	22.394.745,72

Vir: Interno gradivo Občine Šentjur (2015).⁴

³ Podrobnejši pogled v točkovno ovrednotenje se nahaja v členu 9, 10, 11 in 12 Odloka NUSZ Šentjur.

⁴ Interno gradivo je izročila Brigita Škoberne z oddelka za proračun in finance Občine Šentjur.

Prihodki proračuna občine se iz leta v leto povečujejo. Velik preskok lahko vidimo iz leta 2013 v leto 2014, kjer je razlika med posameznima letoma znašala 6.628.679,69 EUR.

6.2.1 Prihodki iz naslova NUSZ

Tabela 6.4: Prikaz prihodkov iz naslova NUSZ v Občini Šentjur za leto 2011 in 2012 (EUR)

NUSZ	2011		2012	
	Odmera	Realizacija	Odmera	Realizacija
Od pravnih oseb	150.911,86	148.923,28	157.421,90	112.622,49
Od fizičnih oseb	236.759,91	233.154,03	251.368,57	260.809,66
Zamudne obresti		9.080,02		5.696,95
SKUPAJ:	387.671,77	391.157,05	408.790,47	379.129,10

Vir: Interno gradivo Občine Šentjur (2015).⁵

Tabela 6.5: Prikaz prihodkov iz naslova NUSZ v Občini Šentjur za leto 2013 in 2014 (EUR)

NUSZ	2013		2014	
	Odmera	Realizacija	Odmera	Realizacija
Od pravnih oseb	154.984,29	158.985,91	164.395,20	158.409,84
Od fizičnih oseb	260.042,69	250.772,28	356.831,45	315.944,91
Zamudne obresti		2.693,92		2.325,25
SKUPAJ:	415.026,98	412.452,11	521.226,65	476.680,00

Vir: Interno gradivo Občine Šentjur (2015).

V Tabelah 6.4 in 6.5 smo prikazali prihodke iz naslova NUSZ v obdobju od leta 2011 do leta 2014. Tabeli predstavljata zneske od odmere in realizacije, in sicer od fizičnih ter pravnih oseb in zamudne obresti. Kot bomo videli v nadaljevanju, v Občini Šentjur prispevke od fizičnih in pravnih oseb razdelijo na dva različna segmenta.

Če pogledamo realizacijo za posamezna leta, vidimo, da se le-ta povečuje. V letu 2011 je znašala 387.671,77 EUR v letu 2014 pa je postopoma naraščala in prišla do 476.680,00 EUR. Ta znesek sicer sam po sebi ne pomeni nič, če tega ne primerjamo s prihodki proračuna občine. Zato smo v nadaljevanju določene pridobljene podatke oblikovali v novo tabelo, ki vključuje prihodke proračuna za posamezno leto, skupno realizacijo prihodkov iz naslova

⁵ Interno gradivo je izročila Tadeja Godicelj iz oddelka za prostorsko načrtovanje in varstvo okolja Občine Šentjur

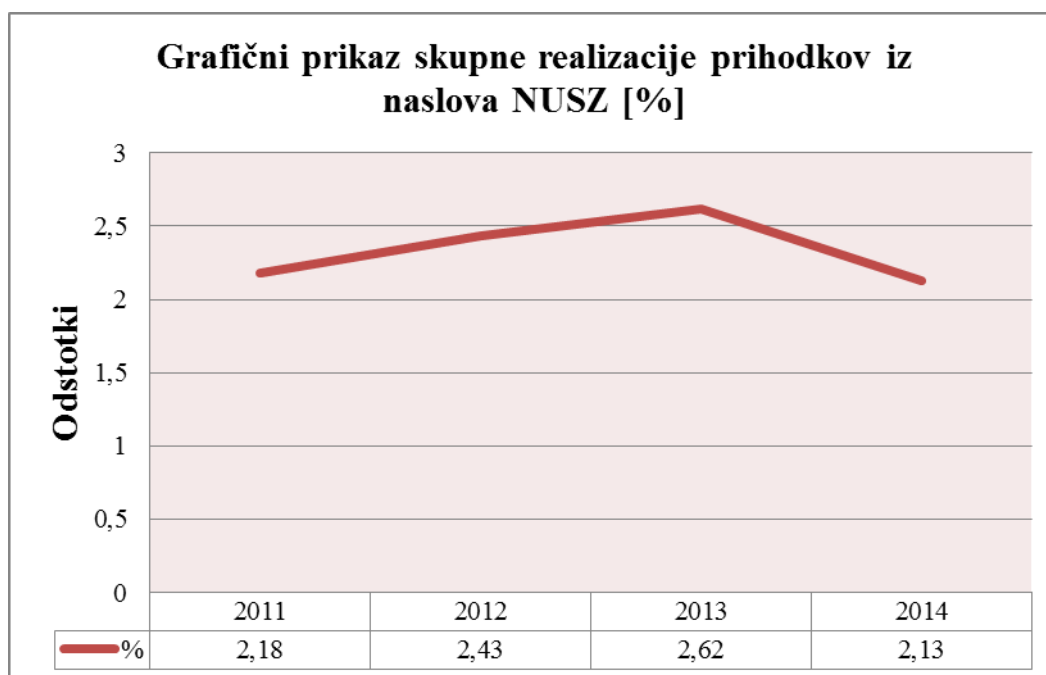
NUSZ ter odstotkovno vrednost skupne realizacije prihodkov iz naslova NUSZ, ki smo jo izračunali glede na prihodke proračuna občine. Prikaz je v Tabeli 6.6, pod tabelo pa je še grafični prikaz.

Tabela 6.6: Skupna realizacija prihodkov iz naslova NUSZ [EUR in %]

Leto	Prihodek proračuna občine [EUR]	Skupna realizacija prihodkov iz naslova NUSZ [EUR]	Skupna realizacija prihodkov iz naslova NUSZ [%]
2011	17.913.165,50	391.157,05	2,18
2012	15.573.280,04	379.129,10	2,43
2013	15.766.066,03	412.452,11	2,62
2014	22.394.745,72	476.680,00	2,13

Vir: Interno gradivo Občine Šentjur (2015).

Graf 6.1: Prikaz skupne realizacije prihodkov NUSZ [%]

Vir: Interno gradivo Občine Šentjur (2015).

Tabela 6.6 in Graf 6.1 nam ponazarjata, da odstotkovna vrednost prihodkov iz naslova NUSZ v primerjavi s prihodki proračuna občine Šentjur niha, kajti od leta 2011 do 2013 je vrednost naraščala, v letu 2014 pa je vrednost padla. Kot vidimo, so leta 2014 prihodki proračuna bili precej višji v primerjavi z ostalimi tremi leti, prihodki od nadomestila pa niso drastično narasli.

Če odstotke, ki smo jih prikazali v zgornji tabeli in grafu primerjamo s Tabelo 5.2, vidimo, da Občina Šentjur dokaj izstopa od povprečja vseh slovenskih občin. Če primerjamo leto 2013, kjer je bila odstotkovna vrednost NUSZ najvišja, tako v Občini Šentjur, kot v skupku prihodkov iz naslova NUSZ vseh slovenskih občin, opazimo, da je razlika med njima kar 6,65 %.

V poglavju 5 smo omenili, da si občine same določijo višino odmere za NUSZ. Kot vemo, v povprečje, ki smo ga izračunali v Tabeli 5.2., spadajo vse občine – od tistih najmanjših do tistih največjih (mestnih občin). Že pri točkovni opredelitvi občine drugače ovrednotijo stavbna zemljišča glede na namembnost, lego, opremljenost in število stanovanj, to nam je v intervjuju povedal tudi župan občine. Dejal je tudi, da ima Občina Šentjur dosti olajšav in oprostitev glede tega nadomestila, primer so lokalni kmetje. Sicer pa strmi k temu, da se ljudi ne sme preobremenjevati s tovrstno dajatvijo. Je pa res, da nekatere občine nadomestila ne pobirajo, imajo pa zato višje druge prispevke, na primer komunalne (Diaci 2015).

6.2.2 Kam gredo sredstva iz naslova NUSZ

Glede na Odlok o NUSZ Občine Šentjur so sredstva, ki so zbrana s strani nadomestila, namenjena predvsem za gospodarjenje z zemljišči, rekonstrukcijo objektov in lokalne komunalne infrastrukture (Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Šentjur 2003, 16. člen).

Potrditev, da se sredstva razporejajo, kot je omenjeno v odloku, nam je v intervjuju⁶ povedal župan občine, kjer je dejal, da sredstva od pravnih oseb namenjajo komunalni ureditvi, sredstva fizičnih oseb pa financiranju krajevnih skupnosti (Diaci 2015).

Za boljše razumevanje in predstavo smo v Tabeli 6.6 prikazali del sredstva iz naslova NUSZ, ki gredo v posamezne krajevne skupnosti, in sicer za leto 2012. Za leto 2013 in 2014 pa je prikazan samo plan.

⁶ Intervju z županom Občine Šentjur je v prilogah

Tabela 6.6: Vzdrževanje naselij iz naslova NUSZ po posameznih zaselkih.

Naselja	Ocena realizacije za leto 2012 [EUR]	Plan za leto 2013 [EUR]	Plan za leto 2014 [EUR]
KS Blagovna	22.260,14	8.487,87	4.593,00
KS Dramlje	12.247,99	4.220,00	4.220,00
KS Kalobje	941,00	9.000,00	6.503,22
KS Loka	6.321,53	6.378,00	6.378,00
KS Planina	5.800,00	6.000,00	6.000,00
KS Ponikva	0,00	14.428,00	14.428,00
KS Prevorje	2.612,20	2.804,00	2.804,00
KS Slivnica	7.194,02	18.293,98	12.744,00
KS Šentjur mesto	62.212,15	57.884,00	57.884,00
SKUPAJ:	119.589,03	127.495,85	115.554,22

Vir: Proračun Občine Šentjur za leto 2013 in 2014 (2013).

Če interpretiramo podatke za leto 2012, vidimo, da je skupna realizacija odhodkov s strani NUSZ znašala 119.589,03 EUR. Glede na zgoraj navedeno teorijo to pomeni, da je občina ta sredstva v krajevne skupnosti namenila od fizičnih oseb. Če se vrnemo nazaj na Tabelo 6.4, je realizacija sredstev iz naslova NUSZ od fizičnih oseb leta 2012 znašala 260.809,66 EUR. Kar pa pomeni, da razlika med prihodki in odhodki s strani fizičnih oseb znaša 141.220,63 EUR. V odstotkovni vrednosti to pomeni, da je bilo glede na prejeta sredstva leta 2012 s strani fizični oseb porabljenih 46 % sredstev za vzdrževanje krajevnih skupnosti, ter 32 % glede na prejeta vsa sredstva iz naslova NUSZ v letu 2012.⁷

Kazenske določbe in dolžniki

V odloku o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Občine Šentjur so v 19. členu predstavljene denarne kazni za nepravilnosti oziroma kršitve. Odlok je iz leta 2003 in od takrat ni bil spremenjen ali dopolnjen, zaradi tega so zneski prikazani še v tolarjih. Za lažji pregled bomo zneske spremenili v evre. Gibljejo se od 250 EUR do 800 EUR, odvisno od vrste prekrška (Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Šentjur 2003, 19. člen).

Izterjava dolžnikov je v rokah Finančne uprave Republike Slovenije (Diaci 2015).

⁷ Podatka kam je šel preostanek sredstev, nam občina ni zaupala.

7 UVAJANJE DAVKA NA NEPREMIČNINE TER UKINITEV NUSZ

Davek na nepremičnine predstavlja enega iz med starejših davčnih prihodkov. Ker je davek bil poznan že starim kulturam, je bil že od nekdaj le-ta vezan na značilnost nepremičnin, na primer: število oken, število nadstropij in podobno. Njegova osnovna funkcija je zagotavljanje sredstev za financiranje lokalne ravni. Ker gre pri davku na nepremičnine za avtonomen in neodvisen vir financiranja lokalne ravni, je višina davčne stopnje v rokah lokalne oblasti, vendar je avtonomija omejena z zakonskimi določili, ki predstavljajo razpon, znotraj katerega se lahko gibljejo. Davčno osnovo predstavlja v večini primerov vrednost nepremičnine. Kar nekaj držav pa vrednost določa na podlagi površine ali drugih značilnosti nepremičnin. Davčne stopnje so praviloma nizke, zavezanci pa so lastniki ali uporabniki nepremičnin, to so pravne ali fizične osebe (Vlada RS 2014, 5–6).

Ministrstvo za finance RS je 7. junija 2013 v javno razpravo vključilo predlog Zakona o davku na nepremičnine, ki bi nadomestil zdajšnji davek od premoženja, NUSZ in pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest, s tem je želelo uvesti sodoben način obdavčitve. Prihodek od davka na nepremičnine naj bi se razdelil med občine, in sicer državnemu proračunu pripada 50 % prihodka, preostali del prihodka pa ostaja v rokah občin, na katerih se nahajajo obdavčene nepremičnine. Uvajanje novega davka je pripeljalo do razprav med zagovorniki in podporniki tega predloga zakona. Nasprotniki so trdili, da bi predlagana zakonska rešitev imela vpliv na trg nepremičnin in njihove vrednost, s tem pa bi podprli bogatenje že bogatih. Velika nasprotovanja so prišla tudi s strani različnih županov občin, ker menijo, da bi jim s tem bilo odvzeto še tisto majhno upanje po avtonomnosti njihovih občin (Kastelic 2013, 1).

Milunovičeva (2015a, 2) se osredotoča na finančno avtonomnost občin v razmerju z novim davkom. Pravi, da davek na nepremičnine ne bi povečal avtonomnosti, ampak bi jo zmanjšal. V predlogih zakona o nepremičnini, naj bi občine dobile 50%, pri tem pa lahko samostojno odločajo o zvišanju ali znižanju svoje davčne stopnje glede na pripadajoči delež. Glede na to, da bi bila obremenitev zavezancev dvakrat do trikrat večja v primerjavi z obstoječim nadomestilom, je znižanje oziroma zvišanje davčne stopnje le iluzija. Vprašanje je, kateri župan bi si ob tem še poskušal povečati davčno stopnjo? V primeru znižanja pa bi se ošibil še tisti del avtonomnosti, ki ga občina trenutno ima, kot vemo, je delež avtonomnosti za slovenske občine izrazito nizek.

Ko smo opravljali intervju z Milunovičevo, nam je povedala, da bi ukinitvev NUSZ in vzpostavitev spremembe davka na nepremičnine, bili izvedljivi le, če bi spremembe bile zasnovane tako, da bi se zagotovila lokalno davčna avtonomija. Občinam bi moralo biti ob taki spremembi zagotovljeno, da same določajo svojo davčno stopnjo, da določijo oprostitve in izvzetja davčnih zavezancev plačevanja. Ob tem takem bi novi davek na nepremičnine, ki bi temeljil na enotnem izhodišču določanja osnove državnih evidenc katastra, bil dobra osnova za posodobitev teh prihodkov oziroma dajatev. Vsekakor pa bi občine morale razmišljati o preoblikovanju NUSZ, kajti ta vir je precej bogat s strani prihodkov. Za dobro evidenco vseh zemljišč z nepremičninami bi bilo potrebno zagotoviti enotno bazo podatkov – katastra, s tem pa bi bilo občinam, ki nimajo popolnih evidenc, delo olajšano, hkrati pa bi bil to dober povod za določanje davčne osnove (Milunovič 2015b).

Prav tako nam je župan občine Šentjur dejal, da bi novi davek na nepremičnine bil smiseln le, če bi prihodek bil v celoti del lokalne skupnosti. Sicer pa, ob ukinitvi nadomestila, je davek na nepremičnine edini alternativni vir, ki ga uporabljajo že v večini držav EU (Diaci 2015).

8 ZAKLJUČEK

Slovenski sistem financiranja omogoča občinam, da lahko nemoteno opravljajo svoje naloge in razpolagajo s svojimi viri. Viri financiranja so glede na Zakon o financiranju občin (2006) razdeljeni. V diplomskem delu smo se ukvarjali predvsem z lastnimi davčnimi viri, pod drobnogled smo vzeli davek na nepremičnine oziroma še ožje gledano nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča si občine urejajo same, in sicer z odloki, ki so objavljeni v Uradnem listu RS. Določijo si tako višino odmere kot zavezance in oprostitve te dajatve. Se pravi, da je odločitev, kakšno pot bodo izbrale, ali bodo od zavezancev zahtevale višje prispevke ali nižje, v njihovi presoji.

V drugem delu smo analizirali Občino Šentjur in njeno ureditev glede nadomestila. Ključne ugotovitve, ki smo jih za Občino Šentjur pridobili, lahko interpretiramo z vidika, da ima Občina Šentjur sicer nizek procent prihodkov iz naslova NUSZ, glede na povprečje vseh slovenskih občin, opisali smo tudi dejavnike, zakaj je temu tako, vendar ta odstotek ni zanemarljiv.

Na začetku dela smo si zastavili raziskovalno vprašanje, ki se je glasilo: *»Kaj bi za Občino Šentjur pomenila ukinitve nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča z vidika konkretnih finančnih posledic?«* Sedaj lahko na to vprašanje tudi odgovorimo. Torej, če bi ukiniteli omenjeno nadomestilo, bi občina v posameznih letih povprečno izgubila okoli 400.000 EUR prihodkov, to morda glede na proračun ne pomeni veliko, je pa vsekakor bistvenega pomena. Župan občine nam je dejal, da ta sredstva v občini niso visoka, ker določeni uživajo olajšave in razne oprostitve, vendar ima za občino nek pomen (Diaci 2015).

Ob ukinitvi nadomestila bi občina morala sredstva pridobiti kako drugače, kajti s to dajatvijo se ureja področja komunalne infrastrukture ter krajevne skupnosti. Celotno strukturo, kam sredstva iz NUSZ dejansko gredo, nismo pridobili, namreč določenih podatkov občine ne morejo izročiti, smo pa za lažjo predstavbo prikazali del sredstev, in sicer za urejanje krajevnih skupnosti. Krajevne skupnosti tako dobijo del teh sredstev za lastno ureditev.

Rdeča nit našega raziskovanja je bila tudi finančna avtonomnosti občin. Predstavili smo, da slovenske občine uživajo nizek del avtonomnosti, z vidika lastnih virov. Predvsem smo se

osredotočili na vidik ukinitve NUSZ in vzpostavitev novega sistema davka na nepremičnine. Z izgubo nadomestila bi občine izgubile še tisto malo avtonomnosti, ki jo uživajo.

Predstavljenih je bilo nekaj kritik in nekaj pozitivnih lastnosti davka na nepremičnine. Če bi potegnili črto, bi lahko rekli, da Slovenija potrebuje spremembe na tem področju in da davek na nepremičnine, ki bi bil urejen tako, da bi ostal v rokah občine, ne bi predstavljal ovire, ampak bi morda celo pozitivno vplival na spremembe.

Leta 2013 se je v Sloveniji že govorilo o tem, kako urediti omenjeni davek, želeli so, da bi občine pridobile 50 % prihodkov od davka, ostalo gre v državni proračun. Pri tem pa bi občine s svojim deležem lahko prosto razpolagale. Sam prihodek bi bil seveda odvisen od davčnih osnov ter sprejetja davčne stopnje. Kritiki so menili, da bi to imelo negativen vpliv na trg nepremičnin. Zagovorniki spremembe tega davka pa so strmeli k temu, da se zadeve morajo premakniti v to smer, vendar mora ta davek ostati del občine, da z njim prosto razpolagajo, le tako se bo ohranila finančna avtonomnost.

Potrebno je strmeti v prihodnost in si morda za vzor izbrati državo, kjer imajo ta sistem urejen. Slovenija nujno potrebuje spremembe, saj je prilagoditev glede na tržno gospodarske razmere neizogibna, vendar te spremembe ne bodo prišle same od sebe, zato nas čaka zahtevna naloga.

9 LITERATURA

1. Ahlin, Erika 2005. *Finančna avtonomija slovenskih občin (diplomsko delo)*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Ahlin-Erika.PDF> (2. avgust 2015).
2. Brezovnik, Boštjan, Žan Jan Oplotnik in Mateja Finžgar. 2014. *Financiranje slovenskih občin*. Maribor, Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila. Dostopno prek: <http://www.lex-localis.info/ebook/financiranjelovenskihobcin2014/> (29. junij 2015).
3. Diaci, Marko. 2015. *Intervju z avtorjem*. Šentjur, 16. junij in 5. avgust 2015.
4. Djurić Drozdak, Vera in Štefan Bojanec. 2010. *Financiranje obveznih nalog občin*. Koper: Fakulteta za management. Dostopno prek: <http://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/978-961-266-103-8.pdf> (24. junij 2015).
5. Kastelic, Branka. 2013. *Mnenja in stališča k predlogu o davku na nepremičnine*. Dostopno prek: http://www.zdus-zveza.si/docs/VSEBINE-ZAKONODAJA/ZDN-mnenje_ZDUS.pdf (3. avgust 2015).
6. Mestna občina Celje. 2015. *Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča*. Dostopno prek: <http://moc.celje.si/nadomestilo-za-uporabo-stavbnega-zamljiska> (30. julij 2015).
7. Ministrstvo za finance. 2015. *Bilten javnih financ*. Dostopno prek: http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/javne_finance/tekoca_gibanja_v_javnih_financah/bilten_javnih_finance/ (27. julij 2015).
8. Milunovič, Vilma. 2001. Premoženje in učinkovito financiranje občin. V *Vodnik po slovenski lokalni samoupravi*, ur. Stane Vlaj, 82–96. Ljubljana: Inštitut za lokalno samoupravo pri Visoki upravni šoli.
9. Milunovič, Vilma. 2012. Sistem financiranja subnacionalne ravni oblasti. V *Lokalna demokracija IV: Aktualni problemi slovenske lokalne samouprave*, ur. Irena Bačlija, 105–130. Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila.
10. Milunovič Vilma. 2015a. *Ekonomsko – finančni vidik razvoja lokalne samouprave*. Dostopno prek: <http://www.ifimes.org/si/8660-ekonomsko-financni-vidiki-razvoja-lokalne-samouprave> (30. julij 2015).
11. Milunovič Vilma. 2015b. *Intervju z avtorico*. Ljubljana, 15. junij 2015.
12. Občina Šentjur. 2015. Dostopno prek: <http://www.sentjur.si/obcina.html> (31. julij 2015).
13. Pernek, Franc. 1999. *Finančno pravo in javne finance*. Maribor: Pravna fakulteta.

14. Pinterič, Uroš. 2007. Financiranje slovenskih občin med Evropsko unijo in državno pomočjo. V *Ekonomski vidik javnega sektorja*, ur. Bogomil Ferfila, 392–419. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
15. *Poročilo o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2013*. 2013. Dostopno prek: [http://vrs3.vlada.si/MANDAT14/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/2fe9cc261e85c0c7c1257d66004309b3/\\$FILE/poro%C4%8Dilo%20zadol%C5%BEenost.doc](http://vrs3.vlada.si/MANDAT14/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/2fe9cc261e85c0c7c1257d66004309b3/$FILE/poro%C4%8Dilo%20zadol%C5%BEenost.doc) (2. avgust 2015).
16. Občina Šentjur – župan. 2013. *Proračun občine Šentjur za leto 2013 in 2014*. Šentjur: Interno gradivo občine.
17. *Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Šentjur*. 2003. Ljubljana: Uradni list RS. Dostopno prek: <http://www.sentjur.si/f/docs/Odloki/Odlok-o-nadomestilu-za-uporabo-stavbnega-zemljisca.pdf> (3. avgust 2015).
18. SloNep – dom in nepremičnine. 2015. *Nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč*. Dostopno prek: <http://www.slonep.net/finance/davki/nadomestilo-za-uporabo-stavbnih-zemljisc> (29. julij 2015).
19. Svet Evrope. 2015. *Dokument Evropske listine o lokalni samoupravi*. Dostopno prek: http://www.student-info.net/sis-mapa/skupina_doc/fu/knjiznica_datoteke/302771_eu_listina_lokalne_samouprave_2.doc (24. junij 2015).
20. *Zakon o financiranju občin* (ZF). Ur. l. RS 123/2006. Dostopno prek: <https://zakonodaja.com/zakon/zfo-1/ii-del-viri-financiranja-obcine> (27. junij 2015).
21. *Zakon o javnih financah* (ZJF). Ur. l. RS 79/1999. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=21006> (25. julij 2015).
22. Vlada Republike Slovenije. 2014. *Zakon o davku na nepremičnine*. Dostopno prek: http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/mediji/2013/20131018_ZDN_CIS_TOPIS.pdf (3. avgust 2015).
23. Vlaj, Stane. 1998. *Lokalna samouprava*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
24. --- 2006. *Lokalna samouprava*. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
25. Žagar, Katarina. 2013. *Lokalna samouprava; Organizacija in funkcije*. Ljubljana: Ministrstvo za javno upravo. Dostopno prek: http://pravnica.net/static/_u/files/2011/06/805b0a36360c987466d7c9042aa67b70.doc (24. junij 2015).

PRILOGE

Priloga A: Intervju z dr. Vilma Milunovič⁸

Datum izvedbe: 15. junij 2015

1. Kaj menite, da za slovenske občine pomeni Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča?

»NUSZ je izvirni davčni vir občin. Pomemben je v strukturi prihodkov saj v povprečju predstavlja 8–9 % vseh prihodkov občin. Hkrati predstavlja pomemben element občinske prostorske in davčne politike, saj ga občina po svoji diskreciji oblikuje tako glede višine davčnega priliva, davčne osnove, davčne stopnje in oprostitev davčnih zavezancev.«

2. Kakšno je Vaše mnenje o tem, da bi se ukinilo NUSZ?

Modro je razmisliti o preoblikovanju NUSZ-ja v sodoben lokalni davčni vir z enotnimi elementi davčne obveznosti, ne pa ga ukiniti.

3. Kakšen vpliv/posledice bi takšna ukinitvev imela na (ne)avtonomnost občin?

»Občine lahko z oblikovanjem NUSZ-ja usmerjajo tudi svojo prostorsko politik, npr. z visoko obdavčitvijo industrijskih površin, v urbanih središčih usmerjajo take obrate na obrobje in lastno lokalno davčno politiko, s katero uporabo komunalno bolj urejenih območij višje obdavčijo.«

4. Ali menite, da trenutno občine prejemajo dovolj sredstev iz naslova NUSZ?

»Ta vir je precej bogat z vidika skupnih prihodkov občin. Z dobro evidenco vseh zemljišč oziroma nepremičnin pa bi bilo zajetje lahko še širše, saj vse občine nimajo popolnih evidenc. Zato pa je smiselno razmišljati o zagotavljanju enotne baze podatkov – katastra, ki je osnova za vodenje evidenc ter hkrati osnova za zajemanje davčne osnove.«

⁸ Dr. Vilma Milunovič je vodja urada za finance in računovodstvo v občini Koper. Veliko njenih člankov je napisanih na našo izbrano tematiko, zato smo se odločili za izvedbo intervjuja.

5. S čim bi občine odstotek sredstev iz naslova NUSZ (če bi se le-ta ukinil) lahko nadomestile?

»Predvideva se, da se NUSZ nadomesti z davkom na nepremičnine, kar je smiselno le s pravo zasnovano, ki ohranja lokalno davčno avtonomijo.«

6. Kaj bi za občine pomenilo, da bi se uvedel davek na nepremičnine?

»Kot navedeno zgoraj, ob ohranitvi davčne avtonomije, to je, da občine lahko v razponu določajo davčno stopnjo, izvzeta in oprostitve davčnih zavezancev plačevanja, je ob tem takem nov davek na nepremičnine, temelječ na enotnem izhodišču določanja davčne osnove na osnovi državnih evidenc katastra, lahko dobra osnova za posodabljanje te dajatve.«

Priloga B: intervju z županom občine Šentjur, mag. Markom Diacijem

Datum izvedbe: 16. junij 2015

1. Kakšno je Vaše mnenje o tem, da bi se ukinilo nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča? Kaj konkretno bi slednje pomenilo za vašo občino?

»Ukinitev NUSZ pomeni nedvomno manj prihodkov za občino in še nadaljnje zmanjševanje avtonomnosti lokalnih skupnosti, razen če ne bo uveden namenski davek na nepremičnine kot vir financiranja občin. Gre za enega izmed redkih avtonomnih virov financiranja lokalne samouprave.«

2. Kakšen vpliv bi ta ukinitvev imela na (ne)avtonomnost občin?

»Nedvomno negativen vpliv, v kolikor se tega vira ne nadomesti na drug način-vendar z avtonomnim virom.«

3. Ali menite, da Vaša občina trenutno prejema dovolj sredstev iz naslova NUSZ?

»Glede na stanje evidence nepremičnin postopoma urejamo tudi plačilo NUSZ.«

4. Kako razporejate pridobljena sredstva iz naslova NUSZ?

»Del prihodkov NUSZ od fizičnih oseb je namenjen financiranju krajevnih skupnosti, od pravnih oseb pa je namenjen komunalni ureditvi.«

5. Na kakšen način se soočate z dolžniki?

»Izterjavo izvaja FURS.«

6. S čim bi Vaša občina odstotek sredstev iz naslova NUSZ (če bi se le ta ukinil) lahko nadomestila? Kje vidite alternativne vire financiranja občine?

»Alternativni vir je lahko davek na nepremičnine. Drugega vira ne vidimo. Tako je tudi v večini držav EU.«

7. Kaj bi za Vašo občino pomenilo, da bi se uvedel davek na nepremičnine?

»Odvisno od koncepta uvedbe davka na nepremičnine. Le-ta bi moral biti v celoti prihodek lokalnih skupnosti.«

Ko smo diplomsko delo že dokončali in smo prišli do podatkov, nam je župan odgovoril še na naslednje vprašanje (datum: 5. avgust 2015)

8. Zakaj je dobljeni procent NUSZ v Vaš občini precej nižji kot povprečje NUSZ vseh občin?

»Procent je nižji predvsem zaradi različnih oprostitev in olajšav nadomestila. Primer so lokalni kmetje, ki uživajo različne olajšave. Tudi točkovne opredelitve višine nadomestila so od občine do občine drugačne. Nekatero občine pa tega nadomestila ne pobirajo, imajo pa zato višje ostale prispevke (npr. komunalne).

Prav tako je moja politika, da ljudi ne smemo obremenjevati s preveliko tovrstno dajatvijo.«